

Jaarverslag 2018 Stichting Natuurhus Almelo

Opgericht: 04-07-2013

KvK-nummer: 58319875

Bezoekadres: Tijdelijk Natuurhus, Deldensestraat 205, Almelo

Postadres: De Condor 30, 7609 HC Almelo (adres secretaris)

E-mail: info@natuurhusalmelo.nl

Website: www.natuurhusalmelo.nl

Vooraf

De Stichting Natuurhus Almelo is opgericht op 04-07-2013 ten kantore van notaris Bolding te Almelo. Dit "jaarverslag 2018" is het vierde jaarverslag dat wordt uitgebracht.

Redenen voor de Stichting om een jaarverslag uit te brengen:

1. het is verplicht volgens de eigen statuten (artikel 9, met name 9.2);
2. de Stichting is een verplichting hiertoe aangegaan in een Dienstverlenings-overeenkomst met de gemeente Almelo, ondertekend op 19-05-2014 door de heer Andela, wethouder en door de heren van Marle en van Dijk, resp. voorzitter en secretaris van de Stichting;
3. het is een verplichting, voortvloeiende uit de ANBI-status die de Stichting al vanaf haar oprichting bezit.

Sinds 01-01-2014:

- verricht de Stichting middels een Dienstverleningsovereenkomst met de gemeente Almelo activiteiten die voortvloeien uit gemeentelijke verplichtingen krachtens het Verdrag van Aarhus (door Nederland geratificeerd op 29-12-2004);
- krijgt de Stichting van de gemeente het pand Deldensestraat 205, Almelo in huur, dat onmiddellijk wordt omgedoopt tot Tijdelijk Natuurhus en dat het "centrum voor natuur, cultuur, milieu en duurzaamheid" zal zijn totdat het definitieve Natuurhus in het centrum van Almelo gerealiseerd zal zijn.

Bestuur

Op 31-12-2018 was het bestuur als volgt samengesteld:

Voorzitter: Hans Oude Luttikhuis

Secretaris: Geesje Vinke

Penningmeester: Egbert Plender

Leden: Edwin Sarink, Ben van Veenen, Karst Rodenstein, Marcel Mulder.

Doelen realiseren met vrijwilligers

Volgens artikel 2 van de statuten heeft de Stichting een driedelig doel:

1. Bewustmaking en interesse bevorderen bij het publiek voor natuur, cultuur, milieu en duurzaamheid in brede zin;
2. Het aanleggen van een Doepark in het centrum van Almelo (Hagenpark) met bijbehorende faciliteiten voor kinderen (waterspeelplaats), ouderen (speel- en beweegtuin), buurt (buurtmoestuin) en inwoners van Almelo (park met beekloop, bovenstaande onderdelen);
3. Het realiseren van een fysiek centrum – het paviljoen – van waaruit de uitvoering van de NME-taken gerealiseerd kan worden. Daarnaast zullen voor de gemeente projecten worden uitgevoerd op structurele basis die de bewustmaking en interesse van het publiek voor o.a. water, afval, stadslandbouw moeten vergroten.

Na het betrekken van het Tijdelijk Natuurhus is er gaandeweg een steeds grotere scheiding ontstaan tussen bestuurlijke verantwoordelijkheid voor enerzijds het "ruimtelijk project" en anderzijds "huishoudelijke zaken". Onder "ruimtelijk project" wordt het realiseren van gebouw en park verstaan, dus wat hierboven onder 2 en 3 genoemd wordt.

Onder "huishoudelijke zaken" vallen o.a. het beheer van het gebouw en vooral ook de NME-activiteiten, die hierboven onder 1 genoemd worden. Ook het aansturen van vrijwilligers die taken uitvoeren in- en om het Tijdelijk Natuurhus behoort hiertoe. Hierbij moet bedacht worden dat zowel bij het Natuurhus als bij de participerende verenigingen in totaal vele tientallen vrijwilligers in meer of mindere mate betrokken zijn. De Stichting werkt zoveel mogelijk met onbetaalde vrijwilligers, tenzij het echt niet anders kan en er "van buiten" diensten moeten worden afgenomen (bijvoorbeeld voor grondonderzoek, projectleiding, aannemer).

PR en communicatie

In 2018 zijn, evenals in het jaar ervoor, vier afleveringen van het Natuurhusblad verschenen in een oplage van ca. 900 stuks. Op vrijwillige basis slagen hoofdredactrice en vormgever erin - met een redactie die gevormd wordt uit leden van de participerende verenigingen - een blad te produceren met een professionele uitstraling. Dit blad is niet zozeer bedoeld als verenigingsblad, maar het beoogt een brug te slaan tussen Natuurhus/verenigingen enerzijds en het publiek anderzijds. Doel is ook nu weer: mensen interesseren voor natuur, cultuur, milieu en duurzaamheid en proberen ze daarin actief te krijgen. Daarom in het blad veel achtergrondinformatie en een zo volledig mogelijke activiteitenagenda; jongerenpagina's mogen natuurlijk niet ontbreken. De website (www.natuurhusalmelo.nl) is wat meer op informatie gericht. Publicaties van de Stichting (uitgaven Natuurhusblad, activiteitscatalogus en catalogus (uitleen)lesmaterialen) zijn in pdf-formaat te vinden op de website. Onder "organisatie" is op de website ook de meest actuele versie van het beleidsplan en het organigram van de Stichting te vinden. Waar mogelijk worden PR en communicatie via de traditionele kanalen (krant, huis-aan-huisbladen) nagestreefd.

De Stichting heeft zich ook op de sociale media geworpen en Facebook en Twitter zijn informatiekanalen waar de Stichting, zeker gezien de snel veranderende actualiteit, graag gebruik van maakt.

Met name in 2018 heeft de communicatie naar de achterban, de stakeholders en de buurtbewoners rondom het Hagenpark veel aandacht gekregen, mede dankzij de professionalisering van de zich daarmee bezighoudende leden en het opgestelde communicatieplan.

Activiteiten

De binnen de Stichting Natuurhus Almelo participerende verenigingen organiseren door het jaar heen een indrukwekkend aantal activiteiten op het gebied van natuur, milieu, cultuur en duurzaamheid. Meer dan 100 geplande activiteiten zijn steeds aangekondigd op de website en daarnaast is er regelmatig aandacht aan besteed via Facebook en Twitter. Na het betrekken van het Tijdelijk Natuurhus aan de Deldensestraat 205 is vooral het aantal "indoor" avond- en weekendactiviteiten in de vorm van cursussen, lezingen en inloopactiviteiten sterk toegenomen. Binnen de Stichting is afgesproken dat een lid van welke participerende vereniging dan ook onder gelijke voorwaarden aan een verenigingsactiviteit kan meedoen als de leden van de organiserende vereniging. Voor mensen die zich liever niet binden aan een bepaalde vereniging is het ook mogelijk om "vriend" van het Natuurhus te worden. Overigens staat het deelnemen aan activiteiten als wandelen, fietsen, excursies en cursussen vrijwel altijd open voor buitenstaanders, soms tegen een geringe toeslag. Deze laagdrempeligheid is er vooral op gericht deelname aan activiteiten door een breed publiek te bevorderen en daarmee – gevolg te geven aan het gestelde in artikel 2.1 van de statuten. (Dat artikel gaat over het promoten van natuur, cultuur, milieu en duurzaamheid); artikel 2.2 gaat over het realiseren van een permanent Natuurhus.)

De activiteiten van Natuurhus en/of participerende verenigingen zijn te vinden op de evenementenkalender op de website. Op onze website www.natuurhusalmelo.nl (onder het kopje "uitgaven") zijn de uitgebrachte bladen, kalenders en catalogi te vinden. In het viermaal per jaar verschijnende kleurrijke tijdschrift van het Natuurhus staat ook steeds een actuele activiteitenkalender. Werving voor activiteiten onder een breder publiek gebeurt overigens niet alleen via het Natuurhusblad en uitgaven van de participerende verenigingen, maar ook via de website, de krant en (papieren en digitale) weekbladen. Het bestuur van de Stichting denkt dat het bereik van onze wervingsactiviteiten nog sterk wordt verbeterd zodra het Natuurhus op een centrale plek in de stad (Hagenpark) is gerealiseerd. Tot het zover is probeert de Stichting de educatieve doelstellingen te bevorderen door het Tijdelijk Natuurhus en de bijbehorende - door een enthousiaste groep vrijwilligers liefdevol onderhouden tuin - zoveel mogelijk (maandag t/m woensdag) open te stellen.

Bouw paviljoen

De bouw van een paviljoen met de transformatie van het Hagenpark als gelijktijdig project bleek een onhaalbare kaart. Het bestuur van de Stichting heeft dan ook gekozen voor een gefaseerde aanpak;

1. In 2018 werd gestart met de aanleg van de eerste fasen van het Doepark (waterspeelplaats, aanleggen van de hoofdstructuur van het park). Met name de natuurspeelplaats die in augustus is geopend, is een welkome attractie geworden in het centrum van de stad;
2. In 2018 is begonnen met de aanleg van een buurtmoestuin. Onder de bezielende leiding van Martin Mulder werden, na een gedeeltelijke sanering, de contouren van de tuin aangelegd (hagen, gaas). In het voorjaar van 2019 wordt een cursus aangeboden aan buurtbewoners en vrijwilligers om meer kennis te vergaren over het onderhouden van de buurtmoestuin.
3. In 2018 is gestart met de ontwikkeling van het paviljoen (Natuurhus) dat qua vormgeving en volume als een kleiner Natuurhus oogt, maar door de voorgenomen onderkeldering veel ruimte bergt. Het paviljoen krijgt ook een terras (kleine horecavergrunning) zodat bezoekers, toeristen, omwonenden in de nabije toekomst met hun kinderen een "groen" uitje kan worden aangeboden in het Doepark. Zodra de financiële middelen toereikend zijn en het nieuw te vormen College akkoord geeft voor de plannen wordt met de bouw gestart (verwachting najaar 2019);

Zowel Gemeenteraad als College staan achter de plannen van de Stichting om een centraal gelegen paviljoen in combinatie met NME-taken uit te voeren. Zij juichen de gefaseerde aanpak toe en stellen € 50.000, -- beschikbaar voor diverse onderdelen van de Almelose Aa. Daarvoor levert de Stichting de al eerdergenoemde tegenprestaties. Ook Waterschap Vechtstromen doet een bijdrage (cofinanciering) van € 50.000, -- voor aanpassing van de Almelose Aa, die bedoeld is om de profielen van deze beek wat meer aan te passen bij de activiteiten in het park. Vanwege aangetroffen vervuiling is de aanpassing van de Aa uitgesteld.

Algemene activiteiten (brede doelgroep)

Zoals hierboven gemeld is een volledig overzicht van de activiteiten van 2018 te vinden in het Natuurhusblad.

Een greep daaruit (in willekeurige volgorde):

- Cursussen: waterdieren monitoring (KNNV), natuuroudercursus (IVN), imkeren (Iemenschoer);
- Excursies van IVN, KNNV, Iemenschoer en Groei&Bloei (bij elkaar gemiddeld 3 à 4x per maand);
- Wandelen, fietsen en weekenden (Nivon)
- Cultuur: tekenen, schilderen, fotografie, quilten, leeskring (Nivon);
- Deelname aan open dagen, markten enz. ter promotie van eigen vereniging en/of Natuurhus door alle verenigingen;
- Deelname aan projecten als Almelo Allee (NIVON en IVN), Nacht van de Nacht (IVN en AstronA) en Fietsvierdaagse (stempelpost en promotiemogelijkheid!)
- Thema-avonden astronomie (AstronA).

Indooractiviteiten voor kleine groepen worden vrijwel altijd gehouden in het Tijdelijk Natuurhus. Nivonactiviteiten worden in het algemeen gehouden in het "Nivon-nus" (Smetanastraat 53A).

Activiteiten gericht op de jeugd

De Stichting Natuurhus Almelo heeft per 1 januari 2014 de activiteiten van het toenmalige NMC overgenomen. Het pand Deldensestraat 205 (voormalig NMC-gebouw) wordt per die datum door de stichting van de gemeente gehuurd. Ook jeugdactiviteiten vinden vanaf 01-01-2014 zoveel mogelijk in-, om- of vanuit het Tijdelijk Natuurhus plaats.

Maandelijks (met uitzondering van juli en augustus) zijn in 2018 voor drie groepen kinderen onder de naam "Scharrelkids" 22 programma's verzorgd door Natuurhus/IVN. De activiteiten waren soms in- of rond het Natuurhus, zoals nestkastjes timmeren of braakballen uitpluizen, maar ook werd een bezoek gebracht aan een boerderij en er werden diverse uitstapjes gemaakt bijvoorbeeld naar Ottershagen en langs de IJssel. Ook werd er meegewerkt aan de Unicef-loop voor basisscholen en het Schepnetten- en Waterbeestjesonderzoek met BSO "De Cirkel".

In 2018 zijn er 22 nieuwe leden verwelkomd, waarmee het totaal aantal leden op 38 komt. Vanwege dit grote aantal zijn de groepen gesplitst in een groep van 7-12 jaar en twee groepen van 4-6-jarigen. Ook de leiding is met 3 personen uitgebreid naar een totaal van 8.

De jaarlijkse tentoonstelling wordt m.i.v. 2019 op een ander tijdstip in het schooljaar georganiseerd. In mei 2019 opent de tentoonstelling "Kom kijken en doen... Almelo Groen!", haar deuren in het Stadsmuseum Almelo. De tentoonstelling zal 10 weken lang te bezoeken zijn op de openingstijden van het museum en op afspraak.

Activiteiten gericht op ouderen

In 2015 is een nieuwe activiteit gestart onder de naam De Groene Visite. In samenwerking met Natuur en Milieu Overijssel is een groep vrijwilligers opgeleid en ingezet voor het in contact brengen met de natuur van dementerende bejaarden. Het blijkt dat hierdoor veel herinneringen van vroeger worden bovengehaald. Veel zorginstellingen hebben enthousiast gereageerd en een groene visite aangevraagd. Er zijn in 2018 zijn er 38 bezoeken afgelegd waarbij 335 ouderen bereikt werden. De groene visite komt regelmatig terug in dezelfde groepen maar met verschillende onderwerpen. De seizoenen (lente, zomer, herfst, winter) zijn in het bezit van de werkgroep, naast de boerderij en het zelf ontworpen "natuur in stad en dorp".

Uitleen NME

Op basis van de al vermelde Dienstverleningsovereenkomst wordt de uitleen van lesmateriaal aan basisscholen en opvangcentra per sinds 2014 verzorgd door de Stichting Natuurhus Almelo. De locatie (voormalig NMC-gebouw) is dezelfde gebleven en er zijn gelukkig veel vrijwilligers gebleven die dit werk soms al vele jaren doen. De Stichting is erin geslaagd ook weer nieuwe vrijwilligers te vinden voor deze taak.

Er is een ruime keuze aan allerhande lesmaterialen (leskisten, lesdozen, ontdekdozen, lespakketten, video's/Dvd's etc.). Voor het schooljaar 2017-2018 werd wederom een uitgebreide kleurige catalogus geproduceerd, die behalve onder de scholen ook onder de abonnees van het Natuurhusblad werd verspreid. De bedoeling is om zoveel mogelijk mensen – en niet alleen binnen het onderwijs – kennis te laten maken met wat het Natuurhus kan bieden. En wie de catalogus heeft gemist, kan hem altijd nog raadplegen op onze website. Ook in 2018 is de collectie uit te lenen materialen uitgebreid met enkele leskoffers. In het Tijdelijk Natuurhus is een bibliotheek, waarin afgelopen jaren een flinke verzameling natuurboeken en natuurvideo's zijn verzameld. Zo houden de vrijwilligers zich wekelijks bezig met collectievorming, uitleen en onderhoud.

In het schooljaar 2017-2018 zijn 125 leskisten uitgeleend waarmee circa 2.500 leerlingen werden bereikt. Favorieten onder de leskisten zijn: Paddestoelenkweek, vlinders in de klas, breek de code van de braakbal en het kabouterpad.

Tenslotte

Het werk van de Stichting wordt door vele tientallen vrijwilligers, zowel rechtstreeks binnen het Natuurhus als ook binnen de afzonderlijke participerende verenigingen met veel inzet verricht. Allen daarvoor hartelijk dank en het bestuur hoopt ook in de toekomst van die inzet gebruik te mogen maken.

Stichting Natuurhus Almelo,

G.T.A. Vinke,
secretaris

juni 2019